

gemeente
Schiedam

Samenwerken in Schiedam

Samenvatting Participatiebeleid

November 2021

Samenvatting participatiebeleid 'Samenwerken in Schiedam'

Voor u ligt de samenvatting van het Schiedamse participatiebeleid met als titel 'Samenwerken in Schiedam'. Wij schreven dit beleid op basis van een aantal zaken: we voerden gesprekken met en luisterden naar ervaringen van Schiedammers, we evalueerden participatietrajecten, we voerden open gesprekken met raadsleden, collegeleden en ambtenaren. En we namen de Schiedamse onderzoeken en enquêtes onder Schiedammers nog eens onder de loep. In deze samenvatting leest u de belangrijkste onderdelen uit het participatiebeleid.

Wat is participatie?

Participatie gaat over het betrekken van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden bij werkzaamheden van de gemeente. En het gaat over het ondersteunen van initiatieven vanuit de Schiedamse samenleving. Participeren betekent deelnemen. Meedoen en meedenken dus. Een Schiedammer kan participeren in projecten van de gemeente of je kunt als inwoner of ondernemer vragen of de overheid participeert in een project dat je zelf wilt starten. Bij participatietrajecten werken Schiedammers en de gemeente samen om tot het beste resultaat te komen.

Er zijn drie soorten participatie:

Overheidsparticipatie, dit is de vorm van participatie waarbij de overheid meedoet en meedenkt in initiatieven van inwoners of ondernemers.

Inwonersparticipatie, dit is de vorm van participatie waarbij inwoners deelnemen aan projecten van de gemeente. De gemeente nodigt inwoners uit om mee te denken over bijvoorbeeld het opnieuw inrichten van een plein.

Structurele participatie, de gemeente is altijd in gesprek met inwoners en ondernemers. Dus ook als er geen project of initiatief is. Een voorbeeld zijn de wijkoverleggen en bewoners- en ondernemersverenigingen.

Waarom is dit beleid er?

Met dit participatiebeleid voldoen we aan de wens vanuit de samenleving en de gemeente om duidelijke afspraken te hebben over de onderlinge samenwerking. Het doel van dit participatiebeleid is dat we op een heldere manier uitleggen hoe Schiedammers en ondernemers met de gemeente kunnen samenwerken en andersom. Als er gemeentebreed hetzelfde met participatie wordt omgegaan, is dat aantrekkelijk voor alle partijen en komt er geleidelijk meer expertise op dit terrein, zowel binnen de gemeente als in de stad.

Ook zien we dat Schiedam verandert en een standaard aanpak voor participatie niet meer aansluit. We willen graag dat inwoners vanuit de volle breedte van de samenleving meedenken en meedoen, dus ook jongeren, inwoners met een migratieachtergrond en jonge gezinnen. De gemeente zal in de communicatie en participatie rekening moeten houden met de kenmerken per buurt. Bijvoorbeeld met laaggeletterdheid, armoede of een hoog percentage woningbezit. Daarnaast is de gemeente er voor alle Schiedammers en zal ze soms keuzes moeten maken waar niet iedereen tevreden over is. Het belangrijkste vinden wij dat mensen zich betrokken voelen bij hun buurt, wijk of stad. En dat de gemeente de kennis en ervaring van inwoners en ondernemers benut. Daarmee groeit ook het vertrouwen in de gemeente.

In Schiedam hebben we te maken met een zeer gevarieerde bevolkingssamenstelling. Het opleidingsniveau is over het algemeen gemiddeld en laag en bijna de helft van de inwoners heeft een migratieachtergrond. Jongeren hebben soms het gevoel

er niet bij te horen en bijna een derde van de inwoners heeft moeite met lezen en schrijven. We willen graag al die mensen bereiken als we gaan samenwerken. Want de drempel om mee te doen of mee te denken moet zo laag mogelijk zijn. Voor iedereen. Dat betekent dat we als gemeente de stad goed moeten kennen, de wijk in moeten gaan, ambtenaren moeten inwoners opzoeken op de plekken waar ze zijn, en we moeten goed nadenken over hoe we iets moeten communiceren of uitleggen.

Visie op participatie

Bij *Overheidsparticipatie* vindt de gemeente Schiedam het belangrijk dat Schiedammers samen het initiatief nemen om hun straat, buurt of wijk mooier, veiliger en socialer te maken. De gemeente ondersteunt deze initiatieven waar nodig met geld en middelen. De gemeenteraad, het college en de organisatie zorgen ervoor dat zij aansluiten bij initiatieven vanuit de samenleving. Informatie en procedures om initiatieven te realiseren moeten eenvoudig, laagdrempelig en snel te vinden zijn.

Met *inwonersparticipatie* vergroten we de kwaliteit en uitvoerbaarheid van beleid en projecten. De gemeente wil graag iedereen die dat wil de gelegenheid geven om mee te doen met onderwerpen die hen aangaan. Hierbij zijn we open over de invloed die deelnemers hebben en wat er met de inbreng is gedaan.

Bij *structurele participatie* is de gemeente in gesprek met inwoners en andere partijen zonder dat hier een directe aanleiding voor is. De gemeente is actief in gesprek met de inwoners, wijken en de verschillende netwerken. Hierdoor weten we wat er leeft en speelt in Schiedam.

Uitgangspunten participatie

De gesprekken met inwoners, ambtenaren en experts en alle evaluaties van participatietrajecten hebben veel leerpunten opgeleverd. Deze leerpunten komen samen in de uitgangspunten van het participatiebeleid.

Voor *overheidsparticipatie* hebben we drie belangrijke uitgangspunten opgesteld.

- We doen het samen
- Eén procedure voor alle bewonersinitiatieven
- Minder regels en voorwaarden, meer vertrouwen

Voor *inwonersparticipatie* zijn de volgende uitgangspunten benoemd.

- Participatie: geen doel op zich
- Zoveel mogelijk belangen in beeld
- Verschillende mogelijkheden om mee te doen
- We communiceren eenvoudig
- Keuzes maken
- Duidelijke verwachtingen
- Participatie gaat over samenwerken
- We koppelen altijd terug

Hoe gaan we het doen?

De visie en uitgangspunten vormen samen de basis van dit participatiebeleid, maar hiermee zijn we er natuurlijk nog niet. De aanpak is daarom ook onderdeel van het participatiebeleid.

Werkwijze

Samen met Schiedamse inwoners die veel ervaring hebben met participatie en met collega's hebben we een werkwijze gemaakt voor inwonersparticipatie. Het komt erop neer dat we voorafgaand aan een participatietraject zorgvuldig nadenken over een aantal zaken: is er wel echt ruimte voor invloed, wat gaan we precies vragen aan de deelnemers, wat gaan we doen met de inbreng van inwoners. We bespreken deze zaken in wat wij een werklab noemen. Daarbij brengen we ook alle mensen in beeld die betrokken zijn, kijken waarover mensen mee kunnen beslissen en vullen een [participatiecanvas](#) in. Dit canvas brengt het hele participatietraject in beeld. Tijdens deze werklabs worden geen besluiten genomen of zaken al vastgelegd. Dit gebeurt samen met bewoners tijdens het participatietraject.

Participatie Advies Team (PAT)

Het Participatie Advies Team gaat ervoor zorgen dat iedereen binnen de gemeente dezelfde werkwijze voor participatietrajecten hanteert en dat er voor bewoners één ingang voor hun initiatieven komt. Ook gaat het team ondersteuning bieden bij verschillende participatietrajecten.

Metten is weten

Om te weten wat we met participatie bereiken en wat we hiervan leren, onderzoeken we, in hoeverre we een dashboard kunnen ontwikkelen. Hierin kan iedereen de resultaten van participatietrajecten volgen. De bedoeling van dit dashboard is dat het openbaar is en voor iedereen te volgen.

We leggen verantwoording af

Een keer per twee jaar rapporteert de gemeente aan de stad en de gemeenteraad hoe we ervoor staan. We onderzoeken of dit in de vorm van een participatiejaarverslag mogelijk is.

Participatiegids voor de samenleving

Wij hebben voor inwoners alles op een rij gezet in de [participatiegids](#). Hierin staat welke verschillende manieren van samenwerken tussen de inwoners en de gemeente er precies zijn. Ook staat erin op welke manier een inwoner geld voor een initiatief kan aanvragen, maar ook wat deze inwoner van de gemeente mag verwachten bij participatietrajecten. Verder is de gids voor iedereen met een initiatief of een goed plan voor de fysieke leefomgeving van Schiedam.

Participatiegids voor de organisatie

Voor de gemeente is alles op een rij gezet in de [participatiegids](#) voor de organisatie. Hierin staan onder andere de spelregels voor de gemeenteraad en het college van B&W opgenomen. Ook de werkwijze van de organisatie bij participatietrajecten en bewonersinitiatieven staat hierin beschreven.

